

پهپاد‌های غول‌کش

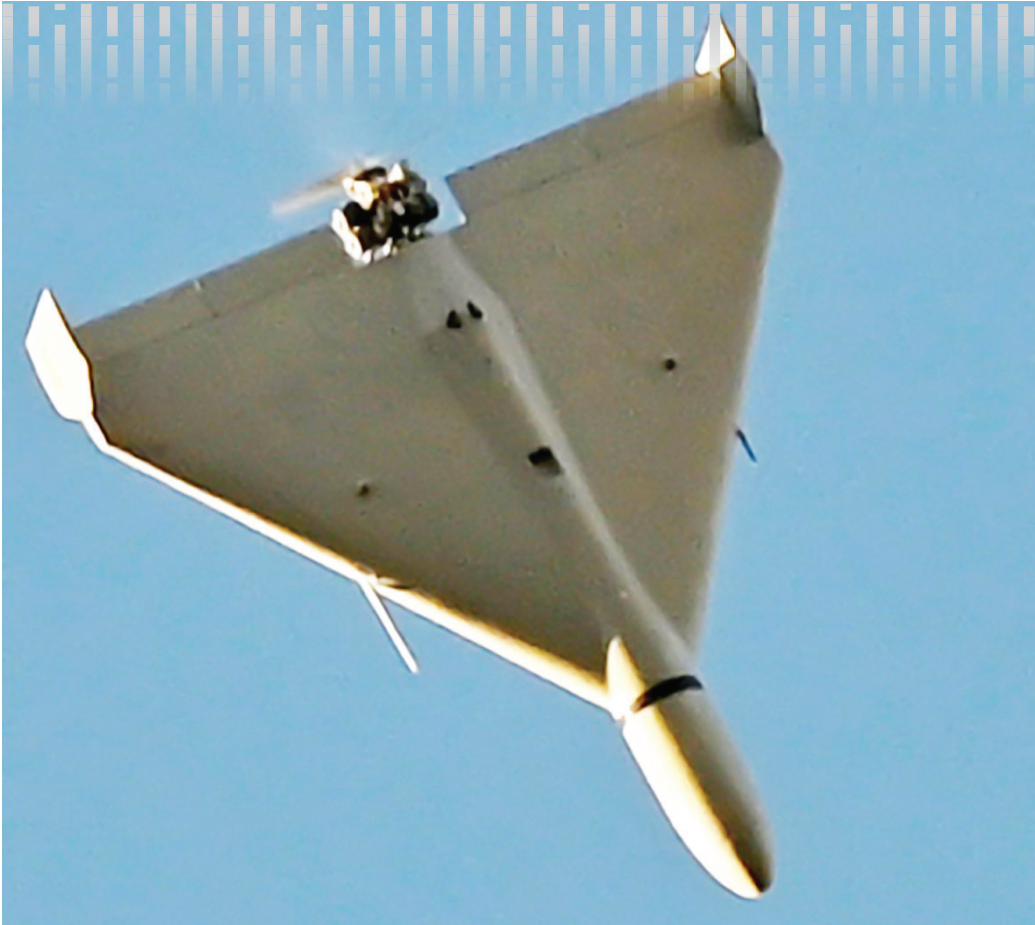

سید مهدی طالبی خبرنگار جهان‌شهر

ایجاد دفاع یکپارچه هوایی از «غرب آسیا» تا «شرق اروپا» با معنایی جدید از سوی غرب پیگیری می‌شود. در دهه ۲۰۰۰ میلادی که ایران موشک‌های بالستیک جدید و پیشرفته‌ای را وارد میدان کرد و روسیه نیز درصدد جلوگیری از گسترش ناتو برآمد، پرونده استقرار اسپر دفاع موشکی آمریکا در شرق اروپا و در کشورهای مانند رومانی و لهستان گشوده شد. این طرح به‌طور جدی در دوران باراک اوباما رئیس‌جمهور اسبق آمریکا دنبال می‌شد. معنای سپر دفاع موشکی شامل حوزه‌های دفاع استراتژیک در برابر موشک‌های بالستیکی می‌شد که غرب احتمال می‌داد بنابر طبیعت موشک‌های دوربرد، مسلح به کلاهک‌های نامتعارف باشند. این دفاع قاعدتاً برای لحظات حساس و نهایی درگیری پیش‌بینی شده بود که در آن کار به تسلیحات استراتژیک می‌رسید. با این حال طی دهه ۲۰۱۰ و ۲۰۲۰ به تدریج پدیده منعطف و متعارف پهپادها با به میدان گذاشتند که نه‌تنها در لحظات حساس درگیری، بلکه اساساً پیش از آغاز جنگ و در خلال زدوخورد‌های فروتر از جنگ نیز قابل استفاده بودند. این مساله موجب شده تا غرب برای دفاع از خود در برابر پهپادها به دنبال «دفاع یکپارچه هوایی» باشد. این طرح تفاوت‌هایی با طرح سپر دفاع موشکی دارد. سپر دفاع موشکی نیازمند یک یاد‌کشور برای استقرار سامانه‌های ویژه در نقاطی محدود داشت. دفاع یکپارچه هوایی اما برای رهگیری پهپادها نیازمند حضور همه یا اکثر کشورهای یک منطقه است و سامانه‌های پدافندی نیز باید در سراسر این کشورها پخش شوند. خاستگاه اولیه دفاع یکپارچه هوایی برخلاف سپر دفاع موشکی که در شرق اروپا قرار داشت، غرب آسیاست. با وجود تمام تلاش‌های غرب طرح دفاع یکپارچه در غرب آسیا ناکام مانده و در جریان عملیات وعده صادق، شتمه اعتبار آن دود شد. حالا غرب درصدد ایجاد آن در شرق اروپاست. یکی از مقام‌های ارشد لیتوانی اعلام کرده کشورش به همراه پنج کشور دیگر عضو ناتو در نزدیکی مرز روسیه توافق کرده‌اند تا یک «دیوار پهپادی» برای دفاع در مقابل هرگونه اقدام تحریک‌آمیز ایجاد کنند. به گزارش ایسنا، روزنامه دیلی صباح گزارش کرده «آگه بیلوت»، وزیر کشور لیتوانی پس از گفت‌وگو با هم‌تایانش از دیگر کشورهای حوزه بالتیک شامل استونی و لتونی به همراه فنلاند، نروژ و لهستان این طرح را عنوان کرده است. براساس این گزارش بیلوت به آژانس خبری BNS گفت: «این مساله‌ای کاملاً جدید است که دیواری پهپادی از نروژ تا لهستان ایجاد شود و هدف از آن استفاده از پهپادها و سایر فناوری‌ها برای دفاع از مرزهای ماست.» وزیر کشور لیتوانی ادامه داده: «زیرساخت‌های فیزیکی به همراه سیستم‌های نظارتی و شناسایی و پهپادها و سایر فناوری‌ها به ما اجازه می‌دهد تا از خود در مقابل تحریک‌های کشورهای غیردوست محافظت کرده و از قاجاق جلوگیری کنیم.» این مقام ارشد لیتوانیایی تأکید کرده علاوه بر استقرار پهپادها برای نظارت بر مرز، کشورهای مذکور می‌توانند از سیستم‌های ضد پهپادی برای جلوگیری از ورود پهپاد‌های دشمن هم استفاده کنند.

تحول پهپادی در جنگ

به میدان آمدن گسترده پهپادها توسط قدرت‌های شرقی باعث تغییر در میدان جنگ و رقابت با غرب شده است. غربی‌ها که برای تسلط بر میدان‌های دریایی، زمینی و هوایی جنگ فکر کرده و ابزارهای لازم برای آن را ساخته بودند، شاید فکر می‌کردند شرق همچنان در زمین برای آنها دردسرساز باشد اما گمان «هوا» را

نداشتند. در این خصوص نکاتی وجود دارند:

۱. مزیت غرب در تسلط بر آسمان به چالش کشیده شده است. غرب با استفاده از بمب‌افکن‌ها و جنگنده‌های رادارگیر و قادر به پرواز در ارتفاع بالا مانند بی-۲ و اف-۲۲ تسلط خود بر آسمان را اثبات کرده بود. مهم آنکه به چالش کشیده شدن غرب منحصر به آسمان محل نبرد نیست بلکه این مجموعه در آسمان خود نیز به چالش کشیده شده است. ۲. گشوده شدن آسمان غرب به این معناست که در صورت اقدام، مراکز مهمش در عمق خاک این مجموعه قابل هدف‌گیری‌اند. این مساله باعث ایجاد موازنه متقابل توسط شرق در برابر غرب می‌شود. ۳. مقابله با پهپادها دشواری بسیاری دارد. این وسایل ساده، ارزان هستند. تولید آنها با سرعت بالا و زیر فشارهای تحریمی امکان‌پذیر است. افزایش تیراژ تولیدی نیز در مدت کوتاهی قابل اجراست. ۴. دفاع موثر در برابر پهپادها به دلیل هجوم پرتعداد میسر نیست. برخلاف پرتاب موشک‌ها، به دلیل سهولت پرتاب پهپادها می‌توان آنها را در تعداد بالا به صورت هم‌زمان پرتاب کرد. در رهگیری پهپادها موفقیت ۱۰۰ درصدی امکان‌پذیر نیست درحالی‌که دفاع کامل در برابر حملات منحصراً موشکی چه بالستیک و چه کروز امکان‌پذیر بوده است.

درگزارشی که سایت شورای آتلانتیک درباره حملات پهپادی روسیه به اوکراین در

تعداد مهاجران چینی در آمریکا افزایش یافته است

ارتش واشنگتنی پکن

فاطمه بریمانی خبرنگار گروه جهان‌شهر

سال جاری یکی از پرتعدادترین کشورهای مهاجر فرست به آمریکا، چین بوده است. آنچه برای محققان اهمیت یافته سرعت افزایش تعداد مهاجران چینی و پیامدی است که برای کشور مبدأ و مقصد به همراه خواهد داشت. آمارهای منتشر شده نشان می‌دهد تعداد مهاجران چینی که از طریق مرزهای جنوبی آمریکا وارد این کشور شده‌اند، در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال قبل آن، ۱۰ برابر بیشتر شده است. گشت‌های مرزی ایالات متحده حجم عبور و مرور چینی‌ها به این کشور را تنها در دسامبر ۲۰۲۳، حدود ۶ هزار مهاجر تخمین زده‌اند.

سوال حائز اهمیت در این رابطه این است که چه عواملی موجب می‌شود تا مهاجران از چین به سمت ایالات متحده آمریکا حرکت کنند؟ مهاجران خواهان دستیابی به چه امری در کشور مقصد هستند که در چین با شاخص‌های بالای اقتصادی حاصل نشده است؟ یا اینکه چینی‌ها از قبل مهاجرت‌شان چه مسائلی را برای کشور مبدأ و مقصد رقم خواهند زد؟ محققان مسائل چین در آمریکا اعتقاد دارند افزایش مهاجران چینی نتیجه مسائلی مانند کاهش رشد اقتصادی، انسداد امکان فعالیت‌های سیاسی و مواردی از این دست است. رسانه‌های و محققان آمریکایی درصدد برسی عوامل موثر بر افزایش آمار مهاجران چینی و نگرانی‌هایی هستند که آنها می‌توانند در آمریکا بر بزنند. نتایج و نکات به دست آمده پیرامون این پدیده به دلیل وزن و نوع ارتباط چین و آمریکا دارای اهمیت است. تغییرات مهاجرتی هر دو کشور را دستخوش تحولاتی کرده که حالا به موضوعی مهم تبدیل شده است.

عقبه مهاجرت چینی‌ها به آمریکا

مساله مهاجرت به دلیل تغییر ترکیب جمعیتی آمریکا طی سال‌های اخیر به موضوعی مناقشه برانگیز تبدیل شده است. درخصوص مهاجران چینی می‌توان به این نکته توجه کرد که سابقه‌ای طولانی از مهاجرت چینی‌ها به آمریکا از طریق مرز جنوبی- به دست قاچاقچیان- در تاریخ وجود دارد. سال‌ها آمار مهاجرت از چین به آمریکا روندی صعودی داشت تا اینکه در سال ۱۸۸۲ ایالات متحده با وضع قانون «محرومیت مهاجران چینی» جلوی افزایش بی‌رویه آن را گرفت. با وجود آنکه از سال ۱۸۸۲ تا ۱۹۴۳، ایالات متحده هرگونه مهاجرت کارگران مرد چینی و اکثر زنان چینی را ممنوع اعلام کرد، اما ترکیبی از رقابت اقتصادی و نگرانی‌های نژادپرستانه در مورد فرهنگ و همسان‌سازی چینی‌ها باعث شد که چینی‌ها به بزرگ‌ترین گروه قومی تبدیل شوند که به‌طور غیرقانونی به آمریکای می‌روند. با حذف گزینه‌های قانونی برای ورود، برخی از مهاجران چینی از سهولت نسبی جابه‌جایی بین ایالات متحده و مکزیک در آن سال‌ها استفاده کردند. برخی از مهاجران نام‌های مکزیکی را انتخاب می‌کرده و اسپانیایی صحبت می‌کردند تا بتوانند به عنوان کارگر مهاجر از مرزها بگذرند. برخی دیگر از هویت‌های قرضی یا مدارک جعلی از

مشکلات غرب در رهگیری پهپادها باعث کمرنگ شدن «سپر دفاع موشکی» و برجسته شدن طرح جدید «دفاع یکپارچه هوایی» شده است

پرتعدادراختنی کنند. این مساله نشان می‌دهد در یک جنگ و تهاجم بزرگ، غرب به شکل جدی آسیب‌پذیر است. به‌طور خلاصه سامانه‌های دفاع پدافندی غرب برای رهگیری پهپادها کامل نیستند، در برابر تهاجمات پرتعداد اشباع می‌شوند، به دلیل استفاده از موشک‌ها خشاب‌هایشان خالی شده و آسیب‌پذیر می‌شوند و اگر هم موفقیتی در ساقط ساختن پهپادها کسب کنند، شدت تهاجمات در نهایت می‌تواند بر آنها غلبه کند.

۷. جنگ پهپادی نبردها را از حوزه فناوری به عرصه نوآوری و خلاقیت منتقل کرده است. دیگر جنگ با فناوری‌های پیشرفته ادامه نمی‌یابد. به عنوان نمونه اوکراینی‌ها روش‌هایی برای مقابله با پهپاد‌های روسیه ابداع کرده‌اند که شامل نصب گوشی‌های موبایل در کریدورهای احتمالی ورودی پهپاد‌های روسیه می‌شود تا از صدای پهپادها مسیر احتمالی شان پیش‌بینی شود. آنها همچنین از سامانه‌های پدافند هوایی قدیمی و سبک برای رهگیری به جای سامانه‌های پیشرفته قبلی استفاده می‌کنند. در مقابل روس‌ها برای مقابله با رصدد چشمی پهپاد‌هایشان توسط سربازان اوکراینی آنها را به رنگ سیاه درآورده و در شب پرتاب می‌کند. همچنین این پهپاد‌ها برای ارسال آنالین تصاویر با دوربین به اتاق‌های کنترل مجهز شده‌اند. در سوی دیگر برای کاهش فرصت اقدام پدافند هوایی اوکراین نمونه جدیدی از سری شاهد با موتورهای مینی‌جت با به میدان گذاشته که شاهد-۲۳۸ نام گرفته است. ۸. به گفته منابع غربی یکی از دردسرهای مرتبط با هواپیماهای بدون سرنشین برای زمام‌ریزان نظامی اوکراینی، نیاز به گسترش پدافند هوایی در سراسر منطقه تا حد امکان است. این اتفاق هزینه بالایی را به طرف غربی تحمیل می‌کند. روش مقابله با پهپادها تا به اندازه‌ای وابسته به گسترده‌گی است که شبکه منطقه‌ای نباید منحصر به یک کشور شده و بایستی در سطح چند کشور پراکنده شود. ۹. حرکت غرب به سمت ایجاد دفاع هوایی یکپارچه در برابر پهپادها نشان‌دهنده اوج موفقیت این ابزار تهاجمی است. علاوه بر سامانه‌های رایج و سنتی حوزه هوایی که در برابر موشک‌های بالستیک، کروز یا جنگنده‌ها موثرند، غرب باید به سمت طراحی سامانه‌های رهگیری پهپاد حرکت کند که خود به معنای اختصاص بودجه‌های سنگین برای پایه‌گذاری و توسعه این سامانه‌هاست.

اهداف غرب

هزینه مقابله با پهپاد‌ها به غرب تحمیل شده اما این مجموعه می‌کوشد نقشه‌های خود را نیز در خلال آن به اجرا درآورد.

۱. غرب روسیه را به جنگ علیه اوکراین تحریک کرد تا بتواند منطقه شرق و شمال اروپا را نظامی کند. استقرار سامانه‌های پدافند هوایی گامی در همان راستای نظامی‌سازی هستند و گرنه برای جلوگیری از حملات کافی است نقشه گسترش ناتو به شرق متوقف شود.

۲. غرب درصدد بستن تنفس مخالفان خود در همه جهات زمینی، آبی و هوایی است. این مجموعه به همین دلیل می‌کوشد با وجود تسلط خود بر بسیاری از پهنه‌ها، این تسلط‌ها را عمیق‌بخشد. غرب در دریای بالتیک امکانات قابل توجهی در اختیار داشت اما نظامی‌سازی آن با گسترش ناتو در این منطقه تلاش برای عقب‌بخشی به سلفه پیشین است.

۳. بدنه ضد روسی بیشتر بر تپمه شمالی و شمال شرقی اروپا متمرکز است. درحالی‌که مجارستان و اسلواکی در درون ناتو و اتحادیه اروپا تقریباً به روسیه نزدیک بوده و دیگر کشورهای منطقه نیز از تقابل با مسکو خودداری می‌کنند، سه جمهوری بالتیکی، لهستان و کشورهای هم‌جوار، وضعیت متفاوتی دارند. غرب با توجه به نفوذ روسیه در جنوب شرق اروپا خود را در آن متوقف نساخته و درصدد پیشروی در امور شمال و شمال شرق است.

دارد. ما چاره‌ای جز زنده ماندن نداریم. به همین دلیل است که می‌خواهیم به ایالات متحده برویم.» دیگر مهاجران نیز در پاسخ به سوالات خبرنگار الجزیره گفته‌اند: «نیازهای ما بسیار ساده است، ما می‌توانیم هزینه درمان پزشکی داشته باشیم، مکانی برای زندگی داشته باشیم، فرزندان ما توانایی مالی رفتن به مدرسه را داشته باشند و خانواده ما می‌توانند در امنیت باشند. این یعنی همه آنچه که چینی‌ها بعد از مهاجرت به دنبال آن هستند، رهایی از وضعیت بد اقتصادی چین و رسیدن به امنیت شغلی یا رفاه نسبی برای خانواده‌هایشان است.» چینی‌ها از مهاجرت به آمریکا به دنبال کار هستند، ورود بی‌رویه قانونی و غیرقانونی آنها نه تنها ترکیبات جمعیتی آمریکا را برهم زده، بلکه برای آمریکایی‌ها نگرانی‌های جدی به وجود آورده است.

خطر ارتش چینی

نگرانی و مشکلات ناشی از تغییر ترکیب جمعیتی آمریکا به حدی است که نگرش دو حزب اصلی در این کشور درباره مهاجرت منفی شده و مهاجرت امروزه یک موضوع مهم انتخابات‌هاست. سایت خبری آسوشیتدپرس اطلاعات جدیدی از واکنش‌ها در آمریکا نسبت به مهاجرت چینی‌ها منتشر کرده است. از ابتدای سال ۲۰۲۴ در حالی‌که تازه واردان چینی در تلاش برای یافتن جای خود در آمریکا بودند، ترامپ رئیس‌جمهور سابق و نامزد احتمالی حزب جمهوریخواه در انتخابات ۲۰۲۴، «به نظر می‌رسد مهاجران چینی سعی می‌کنند ارتش کوچکی در کشور ما بسازند، آیا این همان چیزی است که آنها سعی دارند انجام دهند؟» در حالی‌که ترامپ و دیگران از افزایش مهاجران چینی و نگرانی‌های جدی در مورد تهدید ژئوپلیتیکی چین برای پیشبرد اهداف سیاسی خود سوءاستفاده می‌کنند، سازمان‌های مدافع آسیایی نگران هستند که این لفاظی‌ها باعث آزار و خشونت بیشتر علیه جامعه آسیایی شود؛ مردم آسیایی در آمریکا قیلا در طول همه‌گیری کووید-۱۹ شاهد افزایش نفرت ناشی از ایده بیگانه‌هراسی بودند. آنچه امروز در آمریکا جریان دارد، دامن‌زدن هر چه بیشتر به شکاف‌ها و گسل‌های فعال شده از مهاجرت است تا جایی که حالا به یکی از محورهای اصلی در مباحثات انتخاباتی تبدیل شده است. البته راه‌حلی برای کنترل این شرایط به موضوعی حیاتی در آمریکا تبدیل شده است اما جمهوری خواهان با گمانه‌زنی‌هایی مانند احتمال تشکیل ارتش چینی در آمریکا باعث بروز نفرت و خشونت نسبت به آسیایی‌های می‌شوند.

مهاجران چینی چه می‌خواهند؟

خبرنگاران مرزی در آمریکا که از نزدیک با مهاجران چینی صحبت کرده‌اند، می‌گویند آنها عمدتاً از طبقه متوسط خود اشتغال هستند. آنها به اندازه کافی ثروتمند نیستند که از فرصت‌های تحصیلی یا کاری به عنوان وسیله‌ای برای ورود یا مهاجرت به آمریکا استفاده کنند، اما می‌توانند هزینه پرواز در سراسر جهان را داشته باشند. رویترز در گزارشی پیرامون وضعیت مهاجران ادعا کرده اتباع چینی مدت‌هاست که به دنبال فرصت اقتصادی یا آزادی سیاسی به آمریکاسفر می‌کنند.

خبرنگار الجزیره نیز طی بازدیدی دو روزه در یک منطقه عبوری مهاجران، ده‌ها مهاجر چینی را مشاهده کرده و با آنها مصاحبه‌ای در خصوص انگیزه‌هایشان داشته است. شیائوها مر ۴۲ ساله که در ساحل منظر قایقی بود تا آن‌ها به پاناما حرکت کند، گفت تصمیم دارد از مسیری برود که زودتر به مقصد برسد؛ چراکه مشتاق رسیدن به آمریکاست تا در اسرع وقت کار خود را شروع کند. شیائوها که اصالتاًهل استان هونان بود، به شانگهای نقل مکان کرد تا به عنوان راننده تاکسی کار کند. اما از زمان شیوع بیماری همه‌گیر کووید-۱۹، زندگی‌اش با مشکلات جدی مواجه شد. او به الجزیره گفته مشکلات بزرگی در اقتصاد کشور ما وجود